

Sygn. akt IV CSK 403/11

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Urzędu Skarbowego w B.

przy uczestnictwie W. M.

o wpis hipoteki przymusowej zwykłej

z dnia 3 stycznia 2011 r.,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 stycznia 2012 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego

z dnia 6 kwietnia 2011 r.,

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
- II. zasądza od W. M. na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Uczestniczka postępowania W. M. w skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 6 kwietnia 2011 r. wydanego w sprawie o wpis, którą oparła na podstawie przewidzianej w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., wniosła o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na nieważność postępowania oraz jej oczywistą zasadność. Skarżąca przyczyny nieważności postępowania upatrywała w pozbawieniu jej możliwości obrony swych praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.), mającym wynikać z nierozpoznania podniesionych przez nią w apelacji zarzutów dotyczących prawidłowości wystawienia tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę złożonego w sprawie przez Skarb Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w B. wniosku o wpis oraz prawidłowości jego dokonania. Oczywista zasadność skargi ma wynikać z faktu, że Sąd drugiej instancji wbrew „zawartości” akt sprawy i akt księgi wieczystej, wad wniosku o wpis i tytułu wykonawczego, stwierdził, iż wpis ten został dokonany zgodnie z prawem.

W odpowiedzi na skargę wnioskodawca wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie, a ponadto o zasądzenie od skarżącej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie wystąpiła żadna z przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Wbrew podniesionemu zarzutowi w sprawie nie doszło do nieważności postępowania, gdyż skarżąca nie została pozbawiona możliwości obrony swych praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego nieważność postępowania ze wskazanej przyczyny zachodzi wówczas, gdy uczestnik (strona) wbrew swej woli zostaje faktycznie pozbawiony możliwości działania w postępowaniu lub w jego istotnej części, jeżeli skutki tego uchybienia nie mogą być usunięte w toku sprawy przed wydaniem orzeczenia, które kończy postępowanie w danej instancji. Pozbawienie uczestnika (strony) możliwości działania należy wiązać z uchybieniami procesowymi sądu lub działaniami uczestników (strony przeciwnej) naruszającymi przepisy postępowania lub wynikające z nich zasady lojalnego

zachowania się (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1974 r. II CR 155/74, OSP 1975, nr 3, poz.66, z dnia 27 kwietnia 2004 r., II CK 238/03, niepubl., z dnia 23 czerwca 2004 r., V CK 607/03, niepubl., oraz z dnia 16 lipca 2009 r. I CSK 30/09, niepubl.). Nie można mówić o pozbawieniu uczestnika (strony) możliwości obrony swych praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c., w sytuacji, gdy dochodzi do uchybienia przepisom prawa procesowego, które nie ma wpływu na możliwość brania udziału przez uczestnika (stronę) w postępowaniu i swobodę podejmowania przez niego czynności procesowych. Nierozpoznanie zarzutów apelacji, o ile w sprawie wystąpi, stanowi naruszenie prawa procesowego, nie powoduje jednak ograniczeń w zakresie swobody działań podejmowanych w sprawie przez uczestnika (stronę). Skarżąca brała w postępowaniu czynny udział, podejmując swobodnie niezbędne czynności procesowe, nie może zatem skutecznie podnosić, że w zakresie możliwości obrony swych praw doznała ograniczeń.

Uczestniczka nie wykazała przesłanki, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Sąd Najwyższy wielokrotnie już wyjaśniał, że o oczywistej zasadności skargi można mówić jedynie wówczas, gdy zasadność skargi na tle jej podstaw jest na tyle widoczna i niewątpliwa, że jej stwierdzenie nie wymagałoby przeprowadzenia głębszej analizy sprawy oraz sformułowanych w skardze zarzutów (por. uzasadnienie postanowienia SN z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 oraz postanowienie SN z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.). W tym też kierunku powinny zmierzać argumenty mające służyć wykazaniu tej przesłanki, w uzasadnieniu wniosku nie sposób ich jednak odnaleźć. Ograniczenie się do ogólnikowego powtórzenia jednego z zarzutów skargi, i to bez nawiązania do konkretnych przepisów prawa powołanych w ramach jej podstaw, nie mogło stanowić skutecznego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżąca w istocie nie przedstawiła żadnych argumentów, które mogłyby świadczyć o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Należy zauważyć, że zarzuty skargi oraz ich uzasadnienie samodzielnie służą jedynie wykazaniu zasadności skargi, nie zaś zasadności kwalifikowanej, o której mowa w tym przepisie.

Nie znajdując podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, stosownie do art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania ze skargi rozstrzygnięto stosownie do art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i 391 § 1 k.p.c.